

İTALYA'DA KUZEYİLİ SANATÇILAR

Orta Üst Sınıfın Suçlulukları, Korkuları, Sözde Aydınlanması: Ibsen ve P. Claudel

Elanur ÇELİK

Kuzey Avrupa Ülkeleri

- Birleşik Krallık (İskoçya, İngiltere, İrlanda)
- Rusya
- Danimarka
- Finlandiya
- İsveç
- Norveç
- İzlanda
- Faroe Adaları, Grönland, Estonya, Letonya, Litvanya, Svalbard ve Jan Mayen, Man Adası, Manş Adaları

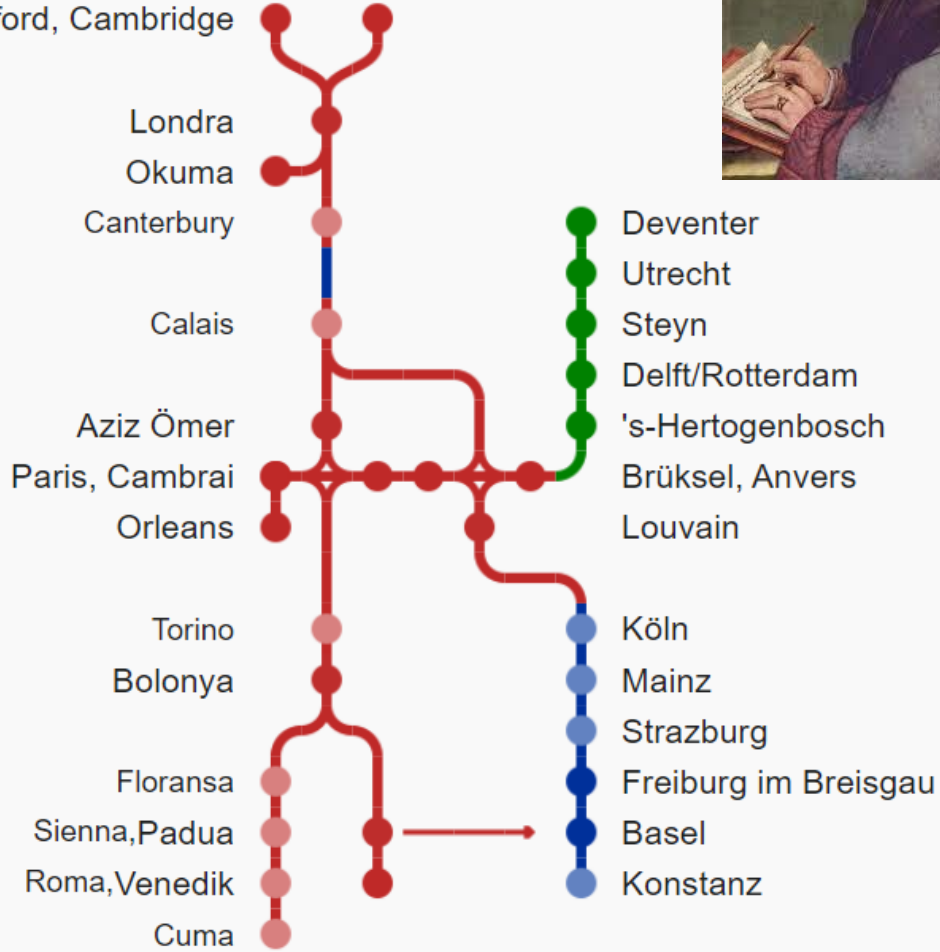
SANATÇILAR:

Desiderius Erasmus (1466-1536)

- Rönesans'la birlikte ortaya çıkan hümanizm akımının yaratıcılarından ve en büyük temsilcilerindendir.
- Güzel sanatların ve bilimlerin yayılmasını, Avrupa'nın ortak bir sanat ve bilim anlayışının çatısı altında birleşmesini, hümanizmin birinci koşulu saymıştır.
- Hollanda'nın Rotterdam kentinde doğdu.
- Eğitim hayatına rahip olarak başladı ve Paris Üniversitesi'nde devam etti.
- Martin Luther'in reformları başladığında, kilisenin yenilenmesi görüşüne katılmakla birlikte, Hristiyan dünyasının kargaşaya, parçalanmaya sürüklenmesine şiddetle karşı çıktı.
- Özgür İrade Üzerine, Deliliğe Övgü, Hristiyan Şövalyenin El Kitabı, Çocuklarda Medeniyet Üzerine, Copia: Bol Stilin Temelleri ve daha birçok eser yazdı.

Erasmus Şehirleri ve Rotaları

Yeşil: erken yaşam
Koyu halkalar: ikamet
İnce çizgi: Alp geçişleri
Mavi çizgiler: Ren ve Manş Denizi

- Hayatı boyunca farklı sebeplerden birçok seyahate çıktı. Bunlardan bazıları:

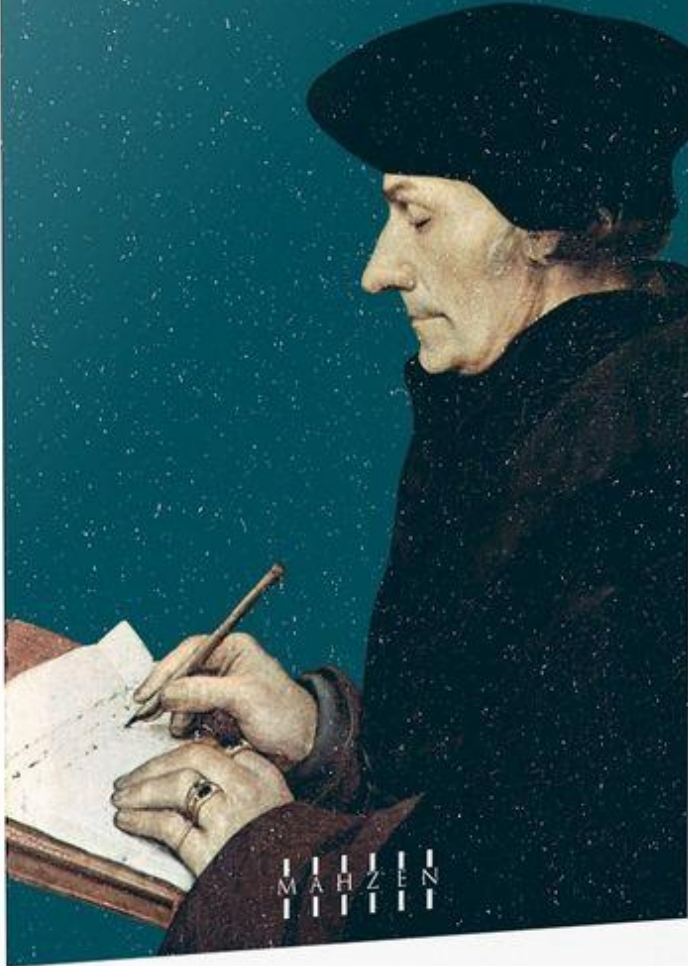
İş için Cambrai İngiltere'ye, eğitim için Paris ve Torino İtalya'ya, vebadan kaçmak için Orléans Fransa'ya, iş için İngiltere'ye, kütüphane aramak gibi nedenlerle Brabant Hollanda'ya, kraliyet danışmanlığı için Köln Almanya'ya, himaye, özel ders verme ve refakatçilik gibi nedenlerle Kuzey İtalya ve Roma'ya, kitapları basım yoluyla bizzat görmek için Paris, Venedik, Louvain Belçika, Basel İsviçre'ye ve dini nedenlerle Freiburg Almanya'ya.

Seyahatleri değişen sürelerde ve karışık bir şekilde hayatı boyunca devam etti.

- 1506'da İtalya'ya gitti. İlk olarak Torino Üniversitesi'nden ilahiyat doktoru unvanı aldı.
- Buradan Bologna'ya geçti.
- Daha sonra bir takım yazın işleri için Venedik'e geçti ve burada ileri düzeyde Yunanca eğitimi aldı.
- Roma'ya geçti ve araştırmalarına devam etti.
- 1536'da Basel'de öldüğünde Avrupa'nın düşünce yaşamında papaların bile ziyaretine geldikleri bir kişi olacak kadar saygın bir yer edinmişti.

ERASMUS

DELİLİĞE ÖVGÜ

- Erasmus'un canlılığını, geçerliliğini ve çekiciliğini günümüze kadar değişmeden koruyabilmiş tek yapıtıdır.
- Bu küçük kitabın taslağını 1509 yazında, İtalya'dan İngiltere'ye yaptığı yolculuk sırasında çıkardı.
- Gülmece türündeki yapıta egemen olan iki temel görüş vardır. Bunlardan birine göre gerçek bilgelik, deliliktir. Öteki görüşe göre ise kendini bilge sanmak, gerçek deliliktir.
- İnsana yeryüzünde yaşama gücü kazandıran şey, gerçek bilgelik olma niteliğiyle doğrudan doğruya deliliğin kendisidir.
- Kitapta delilik (stultitia), kendi kendisine övgüler düzer; çocuklukta ve yaşlılıkta, aşkta, evlilikte ve dostlukta, politikada ve savaşta, yazında ve bilimde deliliğin nasıl her zaman egemen olduğu gösterilir.
- Tüm uğraş alanları, özellikle din kurumu ve din adamları bu panorama çerçevesinde sergilenir. Deliliği konuşturma kisvesi altında Erasmus, çağının kilisesine ve o kilisenin mensuplarına en acımasız eleştirileri yöneltir. Bu niteliğiyle "Deliliğe Övgü" çağlar boyunca bağınazlığa karşı kaleme alınmış en yetkin düzeydeki başyapıtlardan biri olmuştur.
- Yapıtın yazılışını izleyen sonraki yüzyıllarda düşünce düzeyindeki bağınazlığın her türüsüne yönelen bir eleştiri diye yorumlanması, belki de bugüne değin koruduğu kalıcılığın baş nedenidir.

Peter Paul Rubens (1577-1640)

- Hollanda'da doğdu ancak siyasi nedenlerden dolayı daha bir bebek iken ailesi ile Köln'e taşındı.
- Hollanda Altın Çağı sırasında yaşamış, Güney Hollanda'daki Brabant Dükalığı'ndan (modern zamanda Belçika) bir Flaman sanatçı ve diplomattı.
- Flaman Barok geleneğinin en etkili sanatçısı olarak kabul edilir.
- Rubens, yalnızca Avrupa çapında soylular ve sanat koleksiyoncuları arasında tanınan bir sanatçı değil, klasik eğitim almış hümanist bilgin ve hem İspanya Kralı IV. Felipe hem de İngiltere Kralı I. Charles'dan şövalyelik almış bir diplomattı.
- Çok üretken bir sanatçıdır. Kayda alınan eserlerinin kataloğu, atölyesinde yapılan çok sayıda kopya hariç 1,403 parça olarak listelenir.

- 1600 yılında Mantova dükünün sarayına yerleşmek için İtalya'ya gitti.
- Ancak yolculuk sırasında Venedik'te Titian, Veronese ve Tintoretto'nun resimlerini gördü ve çok beğendi.
- Veronese ve Tintoretto'nun renklendirilmesi ve kompozisyonları Rubens'in resmini hemen etkiledi. Ayrıca daha sonraki olgun tarzı Titian'dan derinden etkilendi.
- Dük'ün mali desteğiyle 1601'de Floransa üzerinden Roma'ya gitti. Burada klasik Yunan ve Roma sanatı okudu ve İtalyan ustaların eserlerini kopyaladı.
- Özellikle Michelangelo, Raphael ve Leonardo da Vinci'nin sanatından çok etkilendi. Ayrıca Caravaggio'nun yaptığı son derece doğal tablolardan ilham aldı.
- 1604'te İtalya'ya tekrar geldi ve sonraki dört yıl boyunca önce Mantova'da ve sonra Cenova ve Roma'da kaldı.
- Burada İtalyan sanatçıların etkisinde en ünlü eserlerinin birçoğunu yaptı.
- İtalya'daki büyük kiliselerin duvar resimlerini yaptı ve kitaplara çizimleri ile katkıda bulundu.
- 30 Mayıs 1640 (62 yaşında) Anvers, Güney Hollanda'da hayata gözlerini yumdu.

Angelica Kauffman (1741-1807)

- Tam ismi Maria Anna Angelika Kauffmann'dır.
- İsviçreli neoklasik ressam Angelica Kauffman 1741'de Chur'da doğdu.
- Kendisi de bir ressam olan Johann Joseph Kauffman'ın kızı olarak dünyaya gelen Angelica 12. yaşından beri yetenekli bir çocuk müzisyen ve ressamdı.
- Babasının eğitiminden geçti ve ona asistanlık yaptı. Babası sayesinde sıkça seyahat ederek ufkunu ve sanatını genişletme fırsatı buldu.
- Ayrıca annesi Cleophea Lutz'dan hızla dört dili öğrendi: Almanca, İtalyanca, Fransızca ve İngilizce.
- Öncelikle bir tarih ressamı olarak anılan Kauffmann, yetenekli bir portreci, manzara ve dekorasyon ressamıydı.
- 1768'de Londra'daki Kraliyet Akademisi'nin kurucu üyeleri arasında Mary Moser ile birlikte iki kadın ressamdan biriydi.
- Gözle görünür bir müzik yeteneği de olan sanatçı resimle müzik arasında kalmış ancak resmi seçmiştir.

- 1754'te annesi öldü ve babası Milano'ya taşınmaya karar verdi. Böylece İtalya ile ilk bağı kurulmuş oldu.
- Babasının yanına yaptığı ziyaretler sonunda 1762 yılında Accademia di Belle Arti di Firenze (Floransa Akademisi)'nin üyesi oldu ve Floransa'ya taşındı.
- Neoklasik resmin, türetilmiş resim stilini ilk kez burada keşfetti.
- 1763'te Roma'ya taşınarak burada tanıştığı İngilizler sayesinde İngiliz kültürüyle karşılaştı ve portre yapmaya daha çok yoğunlaştı.
- Birkaç ay sonra aile tekrar Napoli'ye taşındı. Kauffman orada eski ustaların eserlerini inceledi ve ilk tablosunu Londra'daki halka açık bir sergiye gönderdi.
- Daha sonra İtalya içinde seyahatleri çoğaldı. Roma, Napoli, Venedik, Bologna, Milona gibi birçok şehri ziyaret etti. Bu ziyaretlerin hepsinde yeteneklerinden dolayı ilgiyle karşılandı.
- Dönemin İtalya'sında popüler ve kabiliyetli bir sanatçı olarak anılıyor ve herkesçe tanınıyordu.
- Bildiği dillerin de avantajı ile İtalya'daki diğer Avrupalıların portrelerini çizdirmek için aradığı isim olmuştu. Özellikle İngiliz ziyaretçilerin gözdesi idi.
- Bu bağ onun sanat yolculuğuna İngiltere'de devam etmesine olanak sağladı.
- 1807'de hayatını kaybettiğinde kendini kanıtlamış ünlü bir ressamdı. Cenazesi ünlü Neoklasik heykeltıraş Antonio Canova tarafından yönetildi. Canova, cenazesini Rönesans ustası Raphael'in cenazesine dayanarak tasarladı.

Ivan Akimov (1755-1814)

- Klasik tarzda resim yapan çok başarılı bir Rus ressamdır.
- Babasının ölümünün ardından daha 10 yaşında iken İmparatorluk Sanat Akademisi'ne kendi yazdığı mektupla başvuru yaparak kabul aldı.
- Burada uzun yıllar eğitim alarak sanat alt yapısını oluşturdu. Ayrıca Anton Losenko'nun yanında çalıştı
- 1773-1778 yılları arasında İtalya'da eğitim alabilmek için burs kazandı. Paris ve Avignon üzerinden geçerek Cenova ve Bologna'ya gitti.
- Burada Accademia di Belle Arti di Bologna'ya kaydoldu. Ancak oradaki öğretimi yetersiz buldu ve Akademi'ye yaptığı çok sayıda yanıtsız dilekçeden sonra izinsiz olarak Roma'ya taşındı.

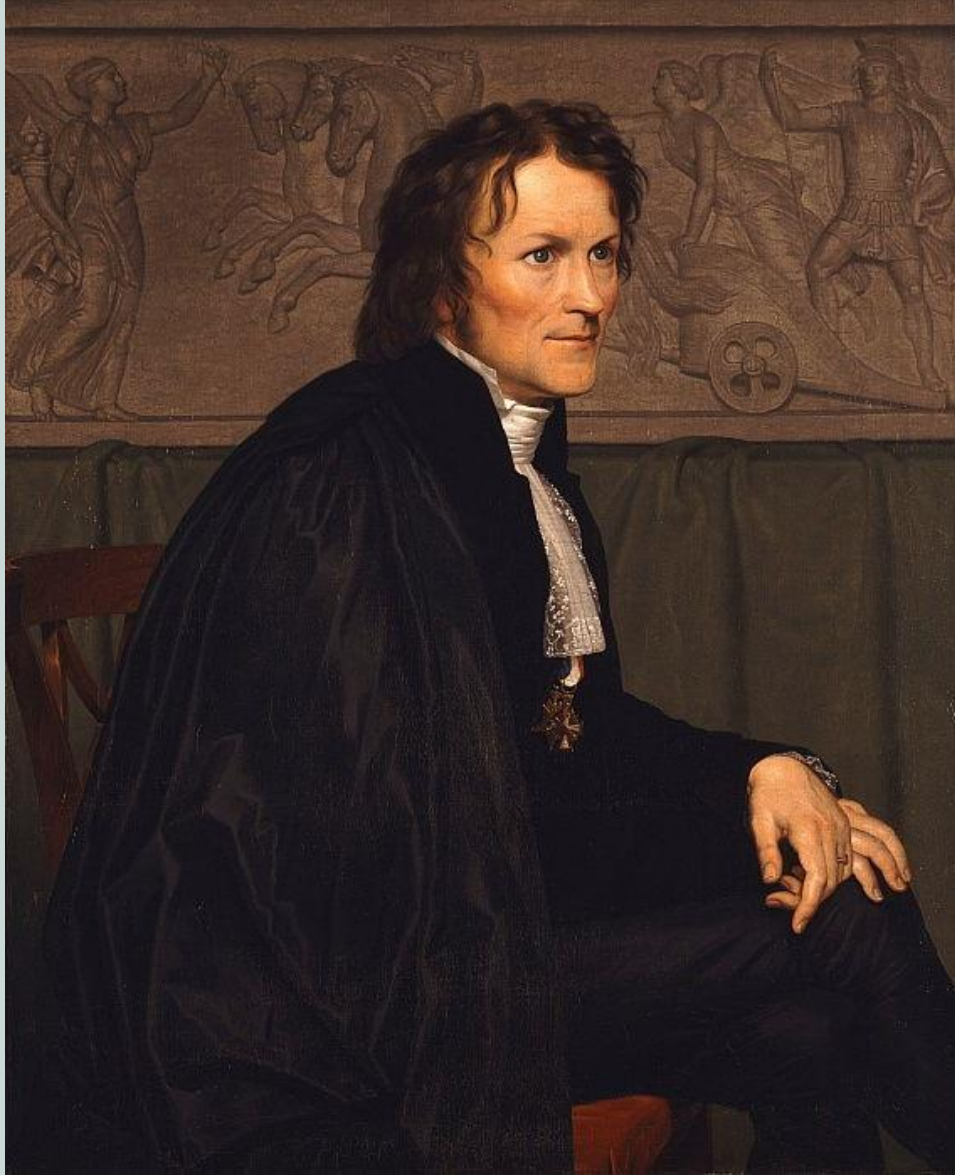
- Roma'ya vardığında "Akademi"nin aslında sanatçıların özel öğrencilerle oluşturduğu bir dernek olduğunu keşfetti ve bakış açısı tamamen değişti.
- İtalya'da ikamet eden bir Rus asilzadesinin tavsiyesi sayesinde Pompeo Battoni'nin derslerine girmeyi başardı.
- Daha sonra İmparatorluk Akademisi'nin emriyle Bolonya'daki eğitimini tamamladı ve ardından sırasıyla Roma, Venedik ve Floransa'da yaşadı ve sanatını genişleterek güçlendirdi.
- 1779'da Saint Petersburg'a döndü ve Akademi'de öğretim görevlisi oldu. Bu görevden üç yıl gibi kısa bir süre sonra sonra, Herkül'ün kendisini ateşin üzerinde yaktığını gösteren tablosu nedeniyle Akademisyen seçildi.
- 1785'te doçent, 1791'de İmparatorluk Goblen Fabrikası'nın müdürü oldu.
- 1800'de Akademi direktörü olarak çalışma hayatına devam etti.
- Rus resmi üzerinde öğreticiliği ile büyük etki yarattı.
- Andrey Ivanovich Ivanov, Vasily Shebuyev, Alexei Yegorov ve Alexander Stupin gibi birçok ünlü isme öğretmenlik yapmıştır.

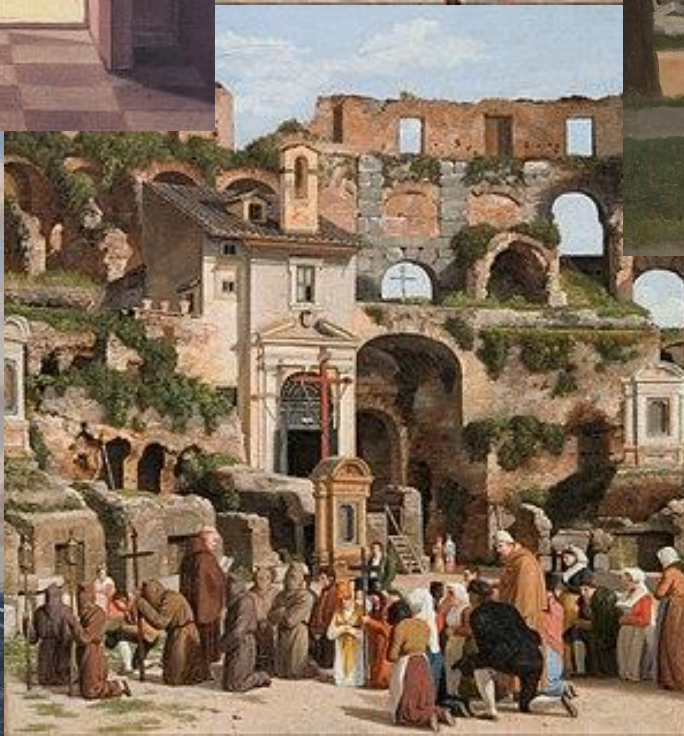

Christoffer Wilhelm Eckersberg (1783-1853)

- Danimarka Resminin Altın Çağı olarak bilinen sanat döneminin temellerini attı ve "Danimarka resminin babası" olarak anıldı.
- Ressam ve marangoz Henrik Vilhelm Eckersberg ve Ingeborg Nielsdatter'ın çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailesi ile yaşadığı küçük kasabada doğa resimleri çizmeye başladı.
- Kiliseden onay aldıktan sonra resmen ressam oldu. Ancak Kraliyet Sanat Akademisi'ne gitmeyi kafaya koymuştu.
- Nihayet 1803'te kabul aldı. Tarihi tablolar, portreler ve manzalar çizerek iyi bir ilerleme kaydetti.
- 1811'de Paris'e geçerek sanat eğitimine devam etti. Burada insan formunu resmetme becerilerini geliştirdi.
- 1812 yılında Floransa'da çalışmalarını sürdürdü.

- 1813 yılında Roma'ya geçti. Tarih ressamı olarak becerilerini geliştirmeye çalıştı ve yerel yaşam ve bölge hakkında daha küçük çalışmalar yapmaktan keyif aldı.
- Roma'da Bertel Thorvaldsen'in kültür sorumlusu olduğu büyük bir sanatçı grubunun arasında üç yıl yaşadı. Burada sanatçıya danışmanlık yaptı.
- Eckersberg en iyi portrelerinden biri olan Thorvaldsen'in portresini 1814'te Roma'da yaptı ve bu portre Sanat Akademisi'ne bağışlandı.
- Roma'daki yaşam adeta onun hayalleriydi ve orada deneyimlediği parlak güney ışığından büyük ölçüde etkilenmişti. O yıllarda çok sayıda olağanüstü peyzaj çalışmasının da aralarında bulunduğu eserler üretti.
- İtalya'daki verimli serüvenin ardından Danimarka'ya geri döndü ve Akademi'ye kabul edildi.
- 1818'de Akademi'de profesör oldu.
- 1827, 1829 yılları arasında Akademi'nin direktörlüğünü yaptı.
- Daha sonraki yaşamında görme yeteneği onu başarısızlığa uğrattı ve resim yapmayı bırakmak zorunda kaldı. Büyük salgın sırasında 22 Temmuz 1853'te Kopenhag'da koleradan öldü. Kopenhag'ın Assistens Mezarlığı'na gömüldü.
- Hayatı boyunca tanınmış birçok sanatçıya öğretmenlik yapmıştır.

George Gordon Byron (1788-1824)

- Romantik hareketin önde gelen isimlerinden biriydi ve İskoç şairlerinin en büyüklerindendir.
- En çok bilinen eserleri arasında Don Juan ve Childe Harold'ın Hac Yolculuğu adlı uzun anlatılar yer alır; İbranice Melodiler'deki kısa şarkı sözlerinin çoğu da popüler olmuştur.
- Londra'da, asker ve acımasız diye nitelendirdiği bir baba ve zor bir geçmişi olan bir annenin 4. çocuğu olarak dünyaya geldi. Anne ve babası birçok evlilik yaparak Byron'un travmatik bir çocukluk geçirmesine neden oldular.
- Lord Byron, Cambridge'deki Trinity College'da eğitim gördü, daha sonra Avrupa çapında İtalya gibi birçok ülkeye seyahat etti.
- Linç tehditleri nedeniyle İngiltere'den kaçmak zorunda kaldıktan sonra yedi yıl boyunca Venedik, Ravenna ve Pisa'da yaşadı.

- 1816'da Byron, Venedik'teki San Lazzaro degli Armeni'yi ziyaret etti ve burada Mechitarist Tarikatına mensup keşişlerin yardımıyla Ermeni kültürüyle tanıştı.
- Peder Pascal Aucher'in (Harutiun Avkerian) yardımıyla Ermeni dilini öğrendi ve dil ve tarihle ilgili birçok seminere katıldı. Aucher tarafından yazılan ve Byron tarafından düzeltilen bir İngilizce ders kitabı, Ermeni dil bigisi kitabı gibi birçok eser kaleme aldı.
- Özel hayatı oldukça renkli olan Byron ikili ilişkilerinde bir istikrara kavuşamadı ve hayatını düzene sokamadı.
- Tüm bunlar olurken hayatını geride bırakıp İtalya'dan ayrıldı. Ermeni hareketinin en büyük savunucularından biri oldu ve Osmanlı karşıtı yazılar kaleme aldığı gibi bu dava için Yunanistan ordusuna katıldı ve hayatına burada devam etti.
- Byron hayatının ilerleyen dönemlerinde Osmanlı İmparatorluğu'na karşı süren Yunan Bağımsızlık Savaşı'na katıldı ve bu savaş sırasında Yunanlıların onu halk kahramanı olarak göreceği bir sefere liderlik ederken 38 yaşında öldü.
- Sıkıntılı yaşamı ve nispeten kısa ömrüne rağmen sanatçı geride çarpıcı eserler ve anlaşılması zor bir yaşam öyküsü bırakmıştır.

DON JUAN

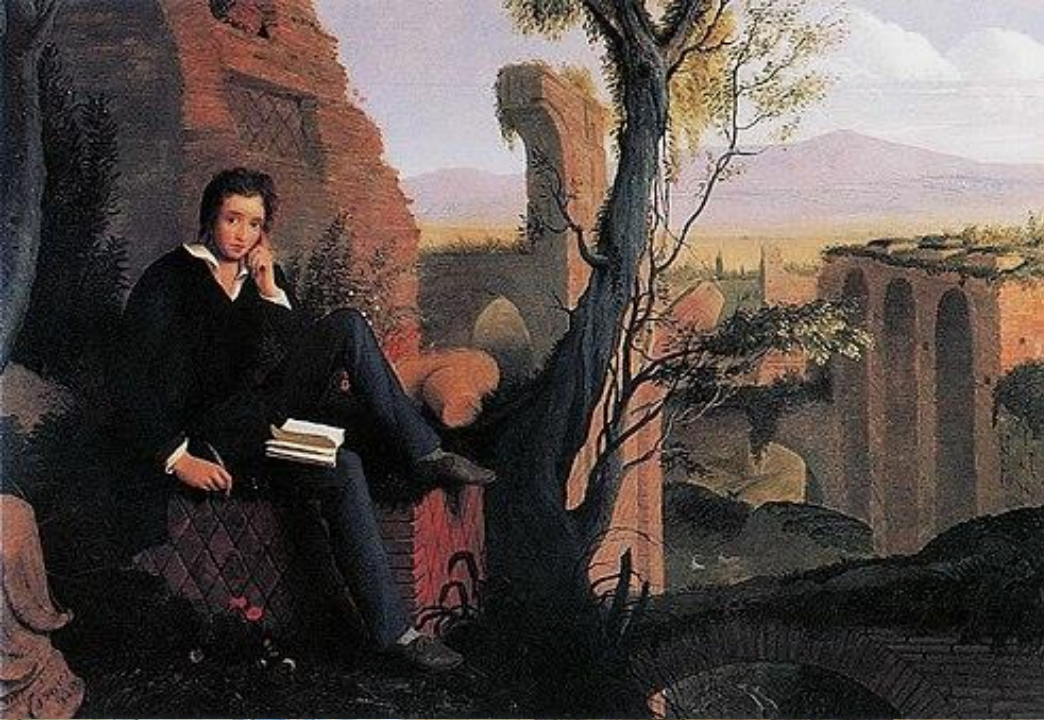
Lord Byron

- <https://disk.yandex.com.tr/i/-pAgZJrs3EzPcS>
- Byron üretken bir şekilde yazdı. 1832'de yayıncısı John Murray , Thomas Moore'un bir hayatı da dahil olmak üzere, eserlerin tamamını iki ciltlik cilt halinde yayınladı. İlk baskılar ve açıklamalı el yazmaları da dahil olmak üzere eserlerinin kapsamlı bir koleksiyonu Edinburgh'daki İskoçya Ulusal Kütüphanesi'ndeki John Murray Arşivi'nde tutuluyor.
- Byron'ın başyapıtı Don Juan, 17 kantoyu kapsayan bir şiidir.
- John Milton'ın Kayıp Cennet'inden bu yana İngiltere'de yayınlanan en önemli uzun şiirlerden biri kabul edilir.
- Byron, şiirin şok edici doğası, eleştirel dili, net ifadeleri ve çarpıcı içeriği ile yayıncısıyla yaşadığı anlaşmazlıkların ardından 1819'da ilk iki kantoyu isimsiz olarak yayınladı.
- Şiir daha sonra kendi ismi ile cilt cilt yayınlandı.
- 1822'ye gelindiğinde halkın ihtiyatlı kabulü öfkeye dönüştü ve Byron'ın yayıncısı eseri yayınlamaya devam etmeyi reddetti, böylece eser yayınlanmaya devam etmedi.
- Don Juan'ın III. Kanto'sunda Byron, William Wordsworth ve Samuel Taylor Coleridge gibi ünlü şairlere duyduğu nefreti ifade etmiştir.

Percy Bysshe Shelley (1792-1822)

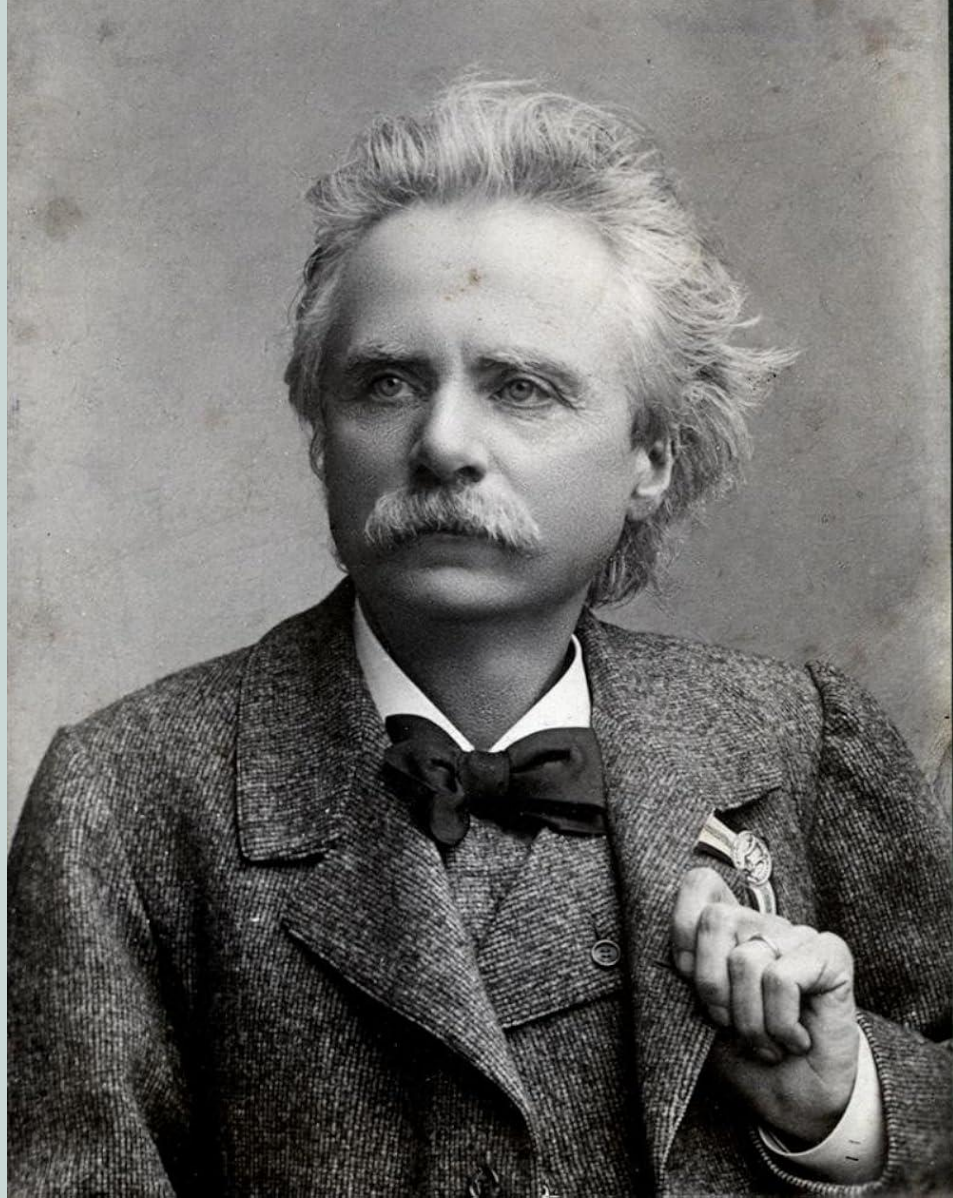
- İngiliz yazınının ve Romantik Dönem'in en önemli şairlerinden biri.
- Şiirinde olduğu kadar siyasi ve toplumsal görüşlerinde de radikal olan Shelley, yaşamı boyunca şöhrete ulaşamadı ancak ölümünün ardından şiirdeki başarıları fark edildi ve tanınırlığı giderek arttı.
- Parlamento üyesi olan Sir Timothy Shelley (1753-1844) ve eşi Elizabeth Pilfold'un (1763-1846) en büyük oğluydu.
- İyi bir eğitim aldı ancak uyumsuz bir çocuktur. Hayatı boyunca periyodik olarak kendisini etkileyen kabuslar, halüsinasyonlar ve uykuda yürüme gibi olaylardan da acı çekmeye başladı. Shelley, gizem, aşk ve doğaüstü hikayeler hakkındaki doymak bilmez okumasını tamamlayan bilime ilgi duydu. Büyüye ve bilime olan ilgisi yüzünden akran zorbalığına maruz kaldı.
- Eton'da eğitim gördü. Eton'daki son döneminde ilk romanı Zastrozzi çıktı ve öğrenci arkadaşları arasında bir hayran kitlesi edindi.
- Oxford'da eğitime başlayan Shelley yalnızca birkaç derse katıldı, bunun yerine uzun saatler boyunca kitap okuyarak ve odasında kurduğu laboratuvarında bilimsel deneyler yaparak vakit geçirdi.

- Bu sırada en yakın arkadaşı olacak Thomas Jefferson Hogg ile tanıştı. Shelley, Hogg'un etkisi altında giderek siyasallaştı ve güçlü radikal ve Hristiyan karşıtı görüşler geliştirdi.
- 1811'de yazdığı "Ateizmin Gerekliliği" adlı makalesinden dolayı Oxford'dan atıldı, babası tarafından da reddedildi.
- Bunların üzerine Londra'ya gitti. Orada İrlanda'da ayaklanmayı kışkırttı. 1812'nin başlarında Shelley, Dublin'de üç siyasi broşür yazdı, yayınladı ve kişisel olarak dağıttı: İrlanda Halkına Bir Adres; Hayırseverler Derneği Önerileri; ve Haklar Bildirgesi. Ayrıca O'Connell'in Katolik Komitesi toplantısında Katolik özgürleşmesi, Birlik Yasalarının yürürlükten kaldırılması ve İrlandalı yoksullara yönelik baskının sona ermesi çağrısında bulunduğu bir konuşma yaptı. Shelley'nin yıkıcı faaliyetlerine ilişkin raporlar İçişleri Bakanı'na gönderildi.
- Shelley, 1812'de Galler'in Tremadog kentine yerleşmişti; burada ateizmi, özgür aşkı, cumhuriyetçiliği ve vejetaryenliği vaaz eden kapsamlı notlar içeren ütöpik bir alegori olan Kraliçe Mab üzerinde çalışıyordu. Şiir ertesi yıl 250 kopyalık özel bir baskıyla yayınlandı, ancak kışkırtıcı ve dini iftira nedeniyle kovuşturma riski nedeniyle başlangıçta çok azı dağıtıldı.
- Siyasi söylemleri ile sürekli dikkat çeken sanatçı önce Londra ardından da Fransa, Almanya ve Hollanda'ya gitti. Buralarda birçok eser kaleme aldı.
- 1818'de Shelley İngiltere'nin "sivil ve dini zulmünden" kaçmak için İngiltere'den ayrıldı. Byron'ı görmek için Venedik'e gitti. Burada kaldığı süre boyunca hayatındaki kayıplar ve değişimler nedeni ile zor zamanlar yaşadı.

- Shelley 1 Aralık'ta Napoli'ye taşındı ve burada üç ay kaldı. Bu dönemde Shelley hastaydı, depresyondaydı ve neredeyse intihara meyilliydi: "Dejection'da yazılan Stanzas - Aralık 1818, Napoli Yakınları" şiirine bu hal açıkça yansdı.
- 1819'da buradaki kayıplarını da geride bırakarak Roma'ya geçti.
- Shelley'nin sağlık durumu kötüydü buna rağmen üretken bir dönem geçiriyordu. Üç büyük eserde önemli ilerleme kaydetti: Julian ve Maddalo, Prometheus Unbound ve The Cenci.
- Julian ve Maddalo, Shelley ile Byron arasındaki ilişkiyi araştıran ve Shelley'nin 1818 ve 1819'daki kişisel krizlerini analiz eden otobiyografik bir şiirdir. Şiir 1819 yazında tamamlandı, ancak Shelley hayattayken yayınlanmadı.
- Sınırsız Prometheus, Aeschylus'un Prometheus mitini yeniden anlatmasından ilham alan uzun dramatik bir şiirdir. 1819'un sonlarında tamamlandı ve 1820'de yayınlandı.
- Cenci, Rönesans'ın Roma Kontu Cenci ve kızı Beatrice'in hikayesine dayanan, tecavüz, cinayet ve ensest konulu bir şiir dramasıdır. Shelley oyunu Eylül ayında tamamladı ve ilk baskısı o yıl yayınlandı. Bu onun en popüler eserlerinden biri olacaktı ve yaşamı boyunca iki yetkili baskısı olan tek eser olacaktı.
- Daha sonra Floransa'ya taşındı ve burada da birçok eser kaleme aldı.
- Hayatı çalkantılı ve kaos dolu bir şekilde devam etti. 1822'ye gelindiğinde ise eserleri ile ilgili bir toplantıya gitmek için bindiği teknenin batması ile yaşamı gibi çalkantılı bir ölümle hayata veda etti.
- İtalya'da sahile vurduğu yerde yakılmak suretiyle kendisi için bir cenaze töreni düzenlenmiştir. Törende, Lord Byron, arkadaşının kafatasını hatıra olarak saklamak istemiş ancak buna izin verilmemiştir.

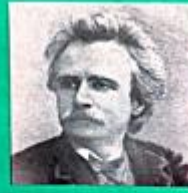

Edvard Grieg (1843-1907)

- Romantik dönemin en ünlü Norveçli bestekâr ve piyanistiydi.
- La minör'deki Piyano Konçertosu, Henrik Ibsen'in Peer Gynt oyunundaki müzikleriyle tanınmaktadır.
- Esinini Norveç halk müziğinden alan bir besteciydi. Yazdığı pek çok kısa piyano parçasından ötürü kimilerince "kuzeyin Chopin'i" olarak adlandırıldı.
- 1843 yılında Norveç'in Bergen kentinde doğan Grieg ilk müzik derslerini kendisine piyano dersi veren annesinden aldı. Tanınmış bir kemancı olan aile dostu Ole Bull 1858 yazında yeteneğini fark etti ve Leipzig Konservatuvarı'na gönderilmesi konusunda ailesini ikna etti. Konservatuvarın disiplininin hoşlanmаса da başarılı bir öğrenci olan Grieg, piyanoya yoğunlaştı.
- Konser piyanisti olarak kariyerine 1861 yılında İsveç'te verdiği bir konserle başladı. 1862'de eğitimini tamamlayarak doğduğu kent Bergen'de bir konser verdi. Norveç müziği bestelemek istiyordu ama bir besteci olarak daha iyi yetişmek için ülke dışına çıkması gerektiğini gördü.

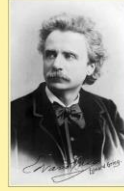

- 1863'te Danimarka'ya gidip 3 yıl Kopenhag'da yaşadı. Bu zaman içinde Danimarkalı bestecilerin yanı sıra kendisine iyi bir dost ve ilham kaynağı olacak Norveçli besteci Rikard Nordraak (Norveç Ulusal Marşı'nın bestecisi) ile tanıştı. Halk melodilerini dayanarak beste yapma konusundaki görüşlerinden etkilendi. Nordraak kısa bir süre sonra öldüğünde onun için bir cenaze marşı besteledi.
- 1868'de Franz Liszt'in Norveç Eğitim Bakanlığı'na yazdığı bir tavsiye mektubu ile bir seyahat bursu alan Grieg, henüz Liszt ile tanışmamıştı. İki besteci 1870'te sık sık gittiği Roma'da karşılaştılar. Liszt, Grieg'in piyano konçertosunu yorumladı ve orkestralama hakkında tavsiyelerde bulundu. Bu karşılaşma bestecinin kendisine güvenini arttırdı ve yeni bir enerji verdi ve eserlerinde büyük ilham oldu.
- 1880-1882 yılları arasında Bergen Filarmoni Orkestrası'nın müzik direktörlüğünü yürüttü.
- 1888'de Leipzig'de Çaykovski ile tanıştı. Çaykovski Grieg'in müziğinin güzelliği, sıcaklığı, orijinallliği hakkında çok olumlu düşünceler içindeydi.
- Sonraki yıllar besteciye ün getirdi ama zenginlik getirmedi. Norveç hükûmeti kendisine bir emekli aylığı bağladı. Besteci 1903'te Paris'te tüm eserlerinin gramafon kaydını yaptı. Daha sonra bu kayıtlar CD'lere de aktarılmıştır. Ayrıca Grieg, Welto Mignon firmasının otomatik tertibatlı piyanoları için canlı kayıtlar yapmıştır ve bu kayıtlar günümüze kadar gelmiştir.
- Edvard Grieg 1907 sonbaharında 64 yaşındayken uzun bir hastalık döneminin ardından hayatını yitirdi. Cenazesine kendi şehrinin sokaklarını dolduran 30.000-40.000 kişi katıldı.

JOSEF
BACHTİK
•
EDVARD
GRIEG

MÜZİKALİ PROFİL

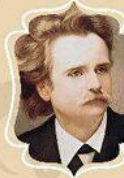

EDVARD GRIEG

GRIEG: PEER GYNT SUITE
NO. 2 ARR. FOR SOLO PIANO

EDVARD GRIEG'İN
BESTECİLİK STİLİ

VE PİYANO İÇİN "LİRİK PARÇALAR"
ESERİNİN MÜZİKAL ANALİZİ

Leyla ALİMEĐDOVA GAFAROVA

Sabah Ruh Hali:

<https://www.youtube.com/watch?v=ICgfrbSK9As>

Ase'nin Ölümü:

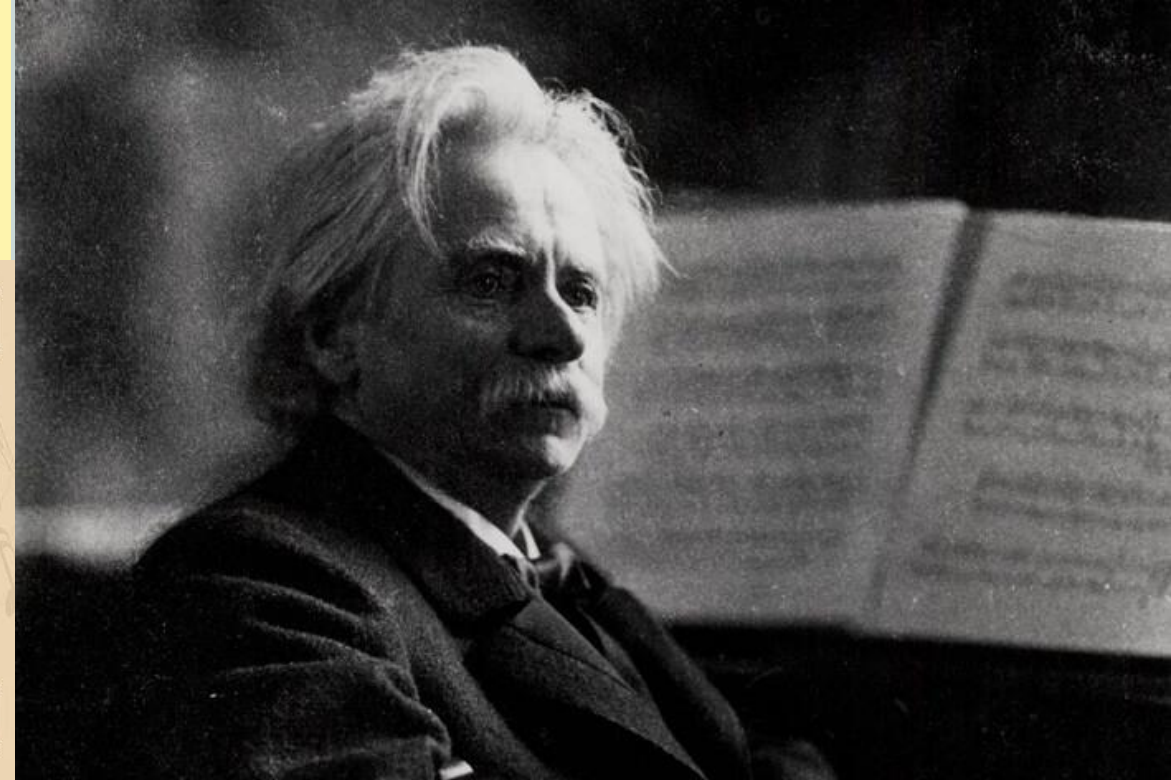
<https://www.youtube.com/watch?v=dPXsFBms0ck>

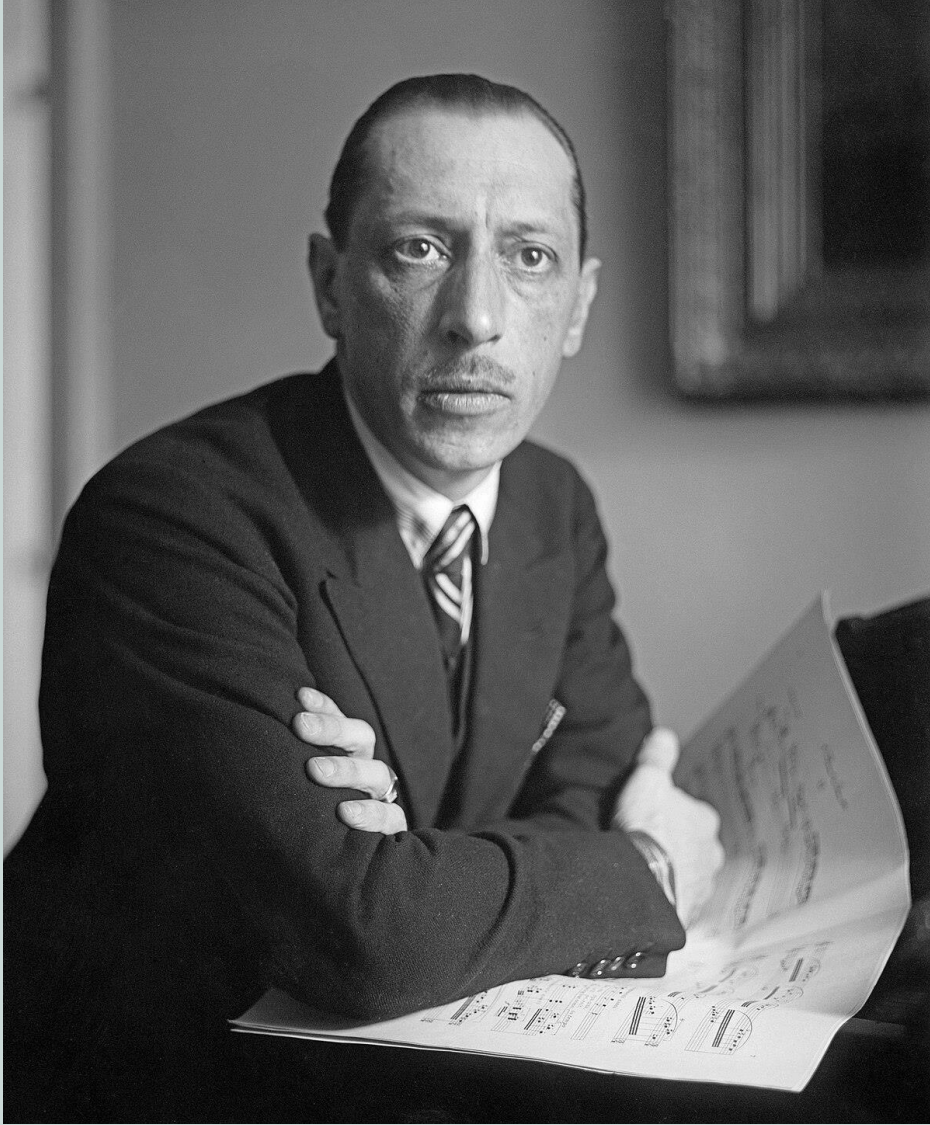
Anitra'nın Dansı:

<https://www.youtube.com/watch?v=w9u23-L0Mts>

Dağ Kralı Salonunda:

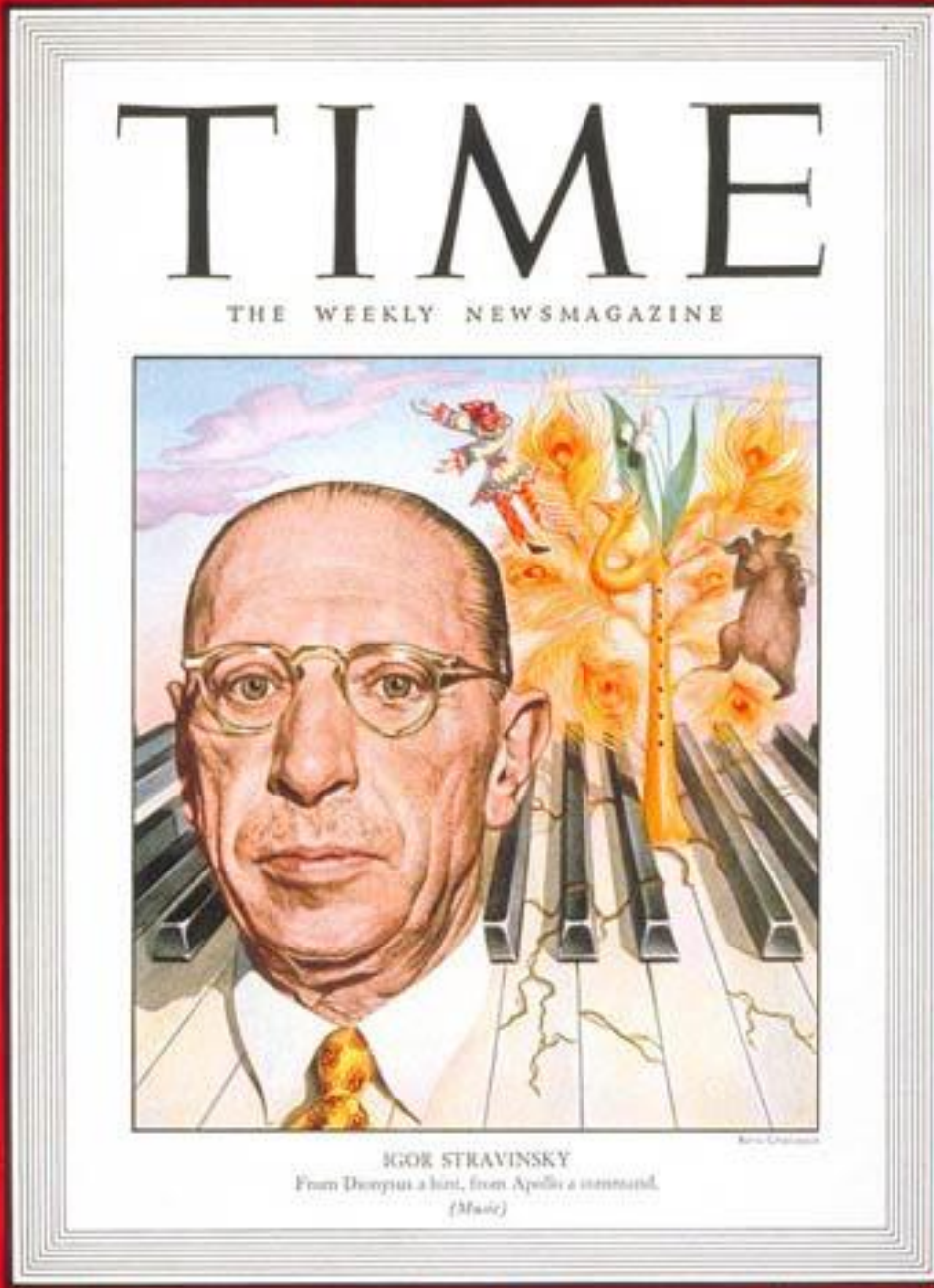
<https://www.youtube.com/watch?v=HtEo6y2Saq0>

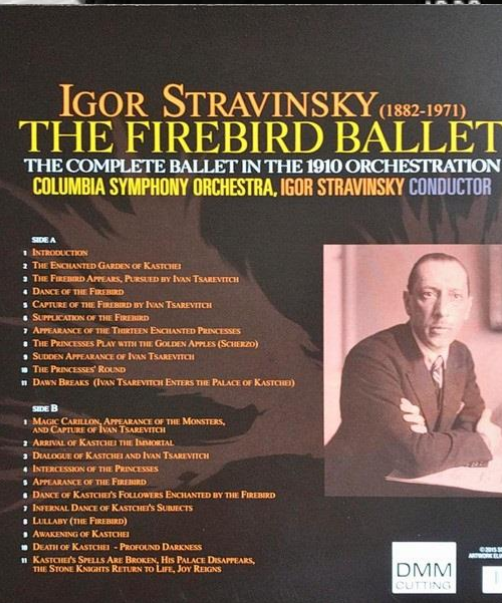
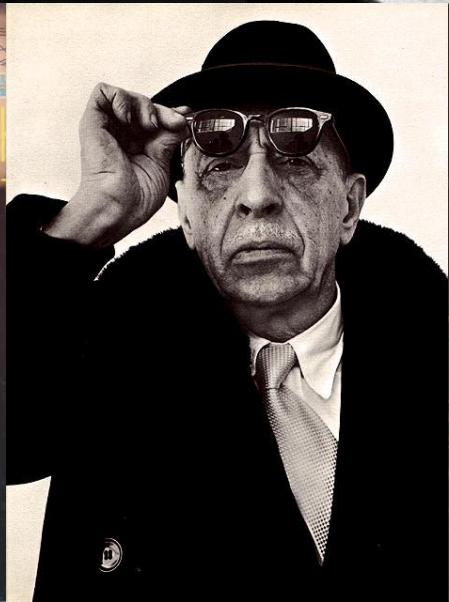
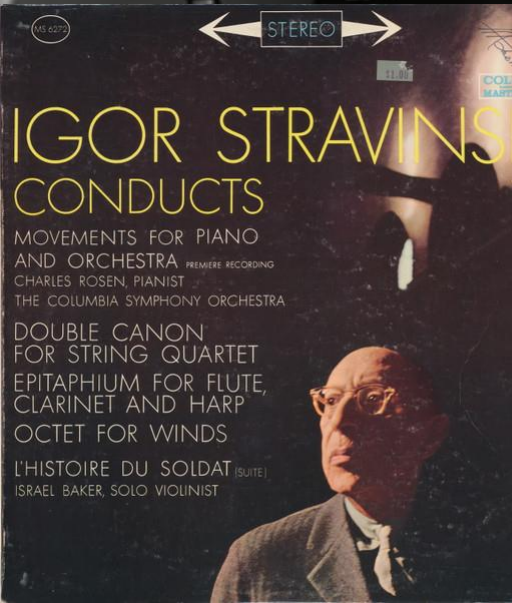

Igor Stravinsky (1882-1971)

- Amerika Birleşik Devletleri'nde (1945'ten itibaren) vatandaşlığa sahip bir Rus besteci ve orkestra şefiydi.
- 20. yüzyılın en önemli ve etkili bestecilerinden biri ve modernist müziğin önemli bir figürü olarak kabul ediliyor.
- Babası Fyodor Ignatievich Stravinsky, Kiev Operası ve Saint Petersburg'daki Mariinsky Tiyatrosu'nda tanınmış bir bas opera sanatçısıydı.
- Küçük yaşlarda iyi bir eğitim almaya başladı. Latince, Yunanca, Fransızca, Almanca, Slavca ve ana dili Rusça dersleri aldı.
- 8 yaşlarında iken Çaykovski'nin Uyuyan Güzel balesini izledi ve onun müziğine hayran oldu. Dokuz yaşında düzenli piyano derslerine başladı, ardından müzik teorisi ve kompozisyon dersleri aldı.
- 1906 yılında Bülbul ve Bahar Ayini'nin bazı bölümleri de dahil olmak üzere ilk bestelerinin birçoğunu kaleme aldı.

- 1909'a gelindiğinde Stravinsky iki eser daha besteledi: Scherzo fantastique , Op. 3 ve Feu d'artifice (Havai Fişek), Op. 4.
- Aynı yılın Şubat ayında, ikisi de Saint Petersburg'da Stravinsky'nin kariyerinde bir dönüm noktası olan bir konserde sahnelendiler.
- Seyircilerin arasında ünlü konser ve opera yapımcısı Sergei Diaghilev'de vardı. Genç İgor'a Rusya'nın eski masalı Ateş Kuşu'ndan ilham alan bir bale gösterisi planladığından bahsetti ve müziklerini yapmasını istedi.
- Firebird'ün prömiyeri 25 Haziran 1910'da Paris Operası'nda yapıldı ve büyük beğeni topladı ve Stravinsky bir gecede sansasyon yarattı.
- Tanınan sanatçı artık Rusya-İsviçre arasında sürekli seyahat ediyordu. 1911 Paris sezonu için ikinci bir bale besteleme görevi geldi. Sonuç, başka bir balerine aşık olan bir kukla olan baş karakterin yer aldığı Rus halk masalına dayanan Petrushka oldu.
- Artık sanatçı Dünya çapında tanınan ünlü bir besteci olmuştu. Bundan sonra ürettiği tüm eserler birer başyapıt oldu ve başarıları giderek arttı. O kadar ki 1948 yılında sanatçı Time'a kapak olacak kadar ünlü idi.
- 6 Nisan sabahı saat 5:20'de 88 yaşında öldü. Ölüm belgesindeki neden kalp yetmezliğidir . Kendi isteği doğrultusunda, gondolla Sergei Diaghilev'in mezarından birkaç metre uzakta, **Venedik**'teki San Michele mezarlık adasının Rus köşesine getirilerek burada gömüldü.

Bahar Ayini 1:

https://www.youtube.com/watch?v=Ndj_5cOpnlU

Bahar Ayini 2:

<https://www.youtube.com/watch?v=yOJcas6ByfY>

Petruška:

<https://www.youtube.com/watch?v=esD90diWZds>

Les Noces:

<https://www.youtube.com/watch?v=QsIMVsojpRk>

Oclet:

<https://www.youtube.com/watch?v=YyqLnP0hOnI>

Pulcinella Suite:

<https://www.youtube.com/watch?v=dkR3Uhf6FCs>

Zvezdoliki:

<https://www.youtube.com/watch?v=TOPc4gdCAjQ>

Les Cinq Doigts:

<https://www.youtube.com/watch?v=k0Blu9aVWB0Q>

Mavra:

<https://www.youtube.com/watch?v=gKw8jKol6L4>

Oedipus Rex:

https://www.youtube.com/watch?v=siiyR9N_ffs

L'Histoire du Soldat:

<https://www.youtube.com/watch?v=DXSiMPFTUjg>

Kaynakça:

- <https://en.wikipedia.org/wiki/Erasmus>
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Peter_Paul_Rubens
- https://en.wikipedia.org/wiki/Angelica_Kauffman
- https://en.wikipedia.org/wiki/Ivan_Akimov
- https://en.wikipedia.org/wiki/Christoffer_Wilhelm_Eckersberg
- https://en.wikipedia.org/wiki/Edvard_Grieg
- https://en.wikipedia.org/wiki/Lord_Byron
- https://en.wikipedia.org/wiki/Percy_Bysshe_Shelley#References

TEŞEKKÜRLER

